

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— május 21.

(Szent István szobra.) Az államalkotó király szobrát éppen jókor állították fel Buda ósvárában, a fejedelmi Duma hőmlyög hullámai fölé. Az ő koronájának fényét akarják elhomályosítani, az ő jogosának tekintélye ellen törnek, az ő palástján szeretnének megosztzkodni. Ott áll a szobor és éles szemmel figyelí nemzet sorsát.

— Birodalmamat nem adom, kiáltja oda Bécsnek, az nem lopott arany, amelyet be kellene olvasztani a silányabb osztrák ércebe!

Áldás az államalkotó király utódaira, a kik megbecsülik és megtartják a nemzetnek az ő örökségét!

(Gyümölcsöző virág.) Ugy e, hogy nagy ritkaság az, hogy a virág gyümölcsöt teremjen? Pedig mi már csmerünk ilyen virágot is. Ez pedig a magyar tulipán, a melynek máris két gyümölcse van. Az egyik mérges, a másik nemesfajta. Az osztrák irigység az és a magyar önérzet.

(Az első nap.) Május huszonegyediké van ma; kilencvenegy nap múlt el február tizenkilencedike óta. Kilencvenegy nap mind-össze! De mekkora változás! Nem a világpolitikában; még csak országos ügyekben sem. Hanem itt az Országház téren, amelybe beletorkol a Nádor-utca és amelynek közepén a villamos vasutnak üveges váróterme van. A váróterem most is ott gubbaszt; a kettős miniszteriumi palota most is komoran bámul le a kövér esőcseppektől áztatott parkra, még a Kuria ormán is úgy ágaskodnak a paripák, mint hajdanta... kilencvenegy nap előtt. Mégis! égszakadás, földindulás söpört itt végig. Hiszen nincsenek itt tűzerek; huszároknak se toporzékolnak; Molinár-bakák fegyverguláját nem igazítja senki; vadászok bajonettje sem csillan föl; de még honvédek se lehet látni Ezredes ur Fabriciusz?... Ő éppenséggel nincs itt. Iné láthatják, hogy itt valóban égszakadás — földindulás söpört végig...

(Sokat fizetünk.) Akkor se gyanúsítanak meg — mondá Apponyi — ha néha néma marad az ajkunk. Beszélni is, hallgatni is kell tudnia a politikuskak, annyi

bizonyos. Hanem azért eszünkbe jut egy régi adoma, a mely arra vall, hogy a ki hallgatva fizet, néha jól teszi, ha legalább oda mondogat a hadügy zsaroló molochjának, amely most is igen igen kacérkodik a zsebeinkkel. Akkor történt, amikor Bylandt-Rheidt gróf közöshadügyminiszter kedvéért rengeteg milliókat szavaztak meg a delegációk. A bucsuvaesórán a hadügyminiszter illőnek találta, hogy az áldozatkészségért elismerését fejezze ki a pénzügyi bizottság elnökének, Wahrmann Mórnak. Cselekedte pedig ézt ekképen:

— Fogadja képviselő ur és tolmácsolja társainak is felséges urunk és a közös kormány háláját és köszönetét a magyar delegáció hazafias áldozatkészségeért. Önök mindent megadtak, a mivel a monarchia tekintélyének tartoztak.

Wahrmann Mór e szavakra e szavakat felelte:

— Excellenciád pedig fejezze ki legilletékesebb helyen azt, hogy a midőn mindent megadtunk, a mivel tartozunk, ugyanakkor mindennel tartozunk, a mit megadtunk!

A király.

— május 21.

Hosszu, keservesen hosszú idők után ismét itthon köszönhetjük a magyar királyt. Ugy köszöntjük, mintha csakugyan haza jött volna, pedig csak kirándulásra érkezett közibénk. Még mindig az udvari szabályzat állapítja meg és szabályozza a király magyarországi jövését-menését, nem a király szíve. Az udvari szabályzat szerint pedig Bécs az otthon, Budapest csak kiránduló hely, mely időnként elég tűrhető.

Szomorú tény az, hogy az uralkodóknál rendszerint hatalmasabbak az udvarok s az udvari politika ódioma mindig a királyok fejére száll vissza. Olykor talán egészen ártatlanul, teljesen méltatlanul, mert az uralkodó kalácsot akart adni ott, ahol udvarra kövel dobálódzott.

Ilyes hangulatoknak néha van keletük a nemzetben s akkor hajlandók vagyunk feledni és megbocsátani, annál inkább, mert ez nekünk tanult mesterségünk. Századok óta nem tett

egyebet a magyar nép, mint feledett és megbocsátott.

Most is feledünk és megbocsátunk, amennyiben őszinte szívbeli érzések hozzák közénk a magyar korona viselőjét. Megesi a nemzet lelkét a szelidség harmata. Nem jut eszünkbe a királyt tenni felelőssé az elmúlt gonosz napokért, hanem elhiszszük, el akarjuk hinni, hogy a gonosz napok gonosz politikája nem a király politikája volt, hanem az udvaré, amelynél antidinasztikusabb bujtogató nincs a föld hátán. A magyar lojalitás szemet huny ennek a bujtogatónak mesterkedései fölött, mert a mesterkedések kudarcot vallottak. Az uralkodó megborzadt a lelketlen kitanitástól, mert hiányzott benne a métegy befogadására alkalmas talaj: a nemzet iránt való gyűlölet. Szeretet lehet, hogy nincs benne, de gyűlölet sincs, — a józan közömbösség pedig jobban látta utat keresni a kibontakozásra, mint örökre bevágni az összes utakat. S a gondok utvesztőjében megelle a kivezető ösvényt, melyen a magyar király találkozhatott a magyar nemzettel. Az uralkodó ezuttal diadalt aratott az udvar fölött.

Egész diadalt-e, végleges diadalt-e? Nem, azt senki nem állíthatja. Ma már talán egy uton haladunk, de egy utnak két oldalán s még némely össze nem tört göröngyei a félreértésnek köztünk hevernek. Ahogy ma állunk, csak kikerüljük, de eltávolítani még nem tudtuk őket.

A felséges ur nem hazajött, csak látogatóba s a legbarátságosabb látogatást is megmérhetetlen távolságok választják el a hazajövetel melegségétől és bensőségétől. Ha hazajönne a király, nem az lenne az első kérdésünk: mikor megy el? Ha hazajönne a király, nem folynának napokon keresztül kínos tárgyalások az iránt, hogy ő menjen-e a parlamentbe, vagy a parlament menjen ő hozzá. Fel se vetődne ilyen kérdések, hiszen manap már az orosz cár se tartja méltóságán alulinak megjelenni a dumában, pedig ő is van akkora ur, mint a magyar király, aki még nem tisztelte meg magas látogatásával a nép házát. Ha hazajönne a király és otthon maradna a császár,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a vastányt, megszünteti a köhögést, váládékok, ejelli izmálat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ára évszázadonként 4.— koronás.

Csakis

Hölgyeket
érdekel!**Megnyilt**
FODOR A.

finom női szalonüzlete

Piac-utca 42. sz. Lamprecht palota,
az udvarban jobbra.

■ Képviselei ■

Budapest

legelőkelőbb egyes cégeit, ugymint:

Neuman László szövetárubázát,

Fishcer Simon selyem árubázát.

Herczeg és Garai bluz és angol kosztüm árubázát,

Fehér József hosi és házi ipar, menyasszonyi,
férfi és gyermek kelengye különlegességek készítőjét

A fentnevezett előkelő pesti cégektől mesebeli szép tavaszi és nyári ujdonságaim vannak raktáron, ezenkívül a megnevezett cégek teljes nagy raktárunknak az óriási nagy mintagyűjteményeikkel rendelkezem — így a t. hölgyközönségnek kimondhatatlan nagy választék áll mindenben rendelkezésre, egybekötve kényelmükre is, mivel egy levelezőlapon való értesítés folytán bárhova, vidékre is, a teljes kolekciónkkal és az összes modellekkel személyesen elmegyek.

Különféle finom bluzok és fehéreneműek minden méret után is készülnek

Naponta érkeznek

le Budapestről

ÚJ MODELLEK!

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

Cement, Gipsz, Disztégla,**beocsini, portland és román cement**

csak nálam kapható gyári áron első minőségben. — **Szukator és alabastrom gipsz** első rendű gyártmány. — **Falburkoló téglák sárga és színben a Vidéki** megrendelésre kiváló gondot fordítok.

Stegmüller Arpad.

Debrecen, Kölcsei-utca 3. — Telefon 255.

253-6-3.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.**Erdőbénye-Gyógyfürdő.**

Zemplénumegyeében. — Tokaj hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykötveten 227 m. tengeri szín feletti magasságban.

Fürdőidény: **Május 24-től Szeptember 15-ig.**

Vize kitűnő hatása, gazdag vas- és jód tartalmánál fogva: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen maralikus bajokban szenvedők részére

Posta és táviró állomás Erdőbénye. Táviratok telefonon adatnak át a fürdőtelepre és telepről. — Posta küldemények naponként egyszer szállítatnak ki a telepre és telepről.

Vendéglős **Bock Imre** Sátoraljaújhegyből, a kinél kitűnő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálat lelhető.

Külön izraelita vendéglő és jó vendéglős.

Allandóan a telepen lakó fürdőorvos **Dr. Asztalos Kálmán** Erdőbényéről.

Vasúti állomás: személyvonatokhoz „Erdőbénye-fürdő“ megállóhely; — gyorsvonatokhoz „Liszka—Telesva“ állomás, a honnan és a hova hatóságilag megállapított szállítási tarifa mellett, bérkocsis közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve.

Fürdő leírását kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

akkor sok minden másképp történe. Sok mindent megértene az uralkodó, amit most nem tud. Mert az ember, még ha császár-király is, otthon legelfogulatlanabb, viziteléskor elfogult, az elfogultság pedig zavarja a tiszta látást.

De a király csak látóul jött ide, ahogy magyarul mondják, — nem azért, hogy ő lásson bennünket, hanem hogy megmutassa magát nekünk. Látogatási programjában sok szép dolog van, sok ünnep, sok parádé, köztük olyanok is, amik jól esnek nekünk: de a nemzetnek szívében való megismerése ma sincs ott.

Am reméljük, hogy az első lépést követni fogja a többi s hogy teljesebbé mennek valaha a remények és álmok, melyek a király minden ideutazásakor fölébrednek a magyar szívekben. Mindenesetre üdvözljük a királyt, hogy néhány napra megszabadította magát udvarától s köteles tisztelettel köszöntjük a szabad magyar nemzet körében.

Politikai hírek.

= **Peticiók** A képviselőház elnökségéhez ma három petíció érkezett. Meglátnak Bredicián Korjolan németbogsáni, Petrovics Iván dr. nagyzorlenci és Popovics György lugosi mandátumát. — Mindhárom nemzetiségi képviselő.

= **Az osztrák kormány bukása.** A „Pester Lloyd“ esti lapja befejezett ténynek tartja az osztrák kormány bukását. A bukás oka az, hogy közte és a magyar kormány között igen kritikussá vált a helyzet, mivel az osztrák kormány nem akar beleegyezni abba, hogy a vámszövetség vámszerződéssel helyettesítsék és hogy az autonóm vámtarifa, mint magyar vámtarifa léptetessék életbe. Holott ez a két pont benne van a magyar kormány ugynevezett kötött marsrutájában.

= **Andrássy a királynál.** A király ma délután külön kihallgatáson fogadta Andrássy belügyminisztert, aki tárcája körébe vágó ügyekről referált.

Országgyűlés.

I.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 21.

Pontban 10 órakor megszólalnak a Ház csengői, a képviselők betódulnak a tanácskozó terembe. A padok sorra megtelnek. Egy perc alatt új, szokatlan képet nyújt a t. Ház. A jobb oldalon sem látjuk a szabad-elvű párt ösmert, tipikus alakjait. Ott most az alkotmánypárt ül. A középső padokig a függetlenségipárt foglalja el a helyet, mellette ül a néppárt, míg a nemzetiségiek régi helyeiken, a közép hegyen ülnek. Elnök nincs. Az előadói emelvényen Tóth János ül, majd csöngtet és ezt a beszédet mondja:

Tisztelt képviselő urak! Üdvözlöm önöket, midőn egybegyűltek. Szokás szerint a Ház legidősebb tagja foglalja el az elnöki széket. Ennek fogva felszólítom Madarász Józsefet, (Éljenzés) foglalja el az elnöki széket. (Helyeslés)

Madarász József: Nem indokolja, hogy miért, de az elnöki széket nem foglalja el.

Tóth János: felszólítom tehát Szappanos István képviselő urat, foglalja el az elnöki széket. (Éljenzés.)

Szappanos István elfoglalja az elnöki széket.

Elnök: Adja az Isten, hogy az új korszak minden jót és áldást hozzon az országra. (Éljenzés.)

Elnök: felszólítja a Ház 6 legifjabb tagját a korjegyzői tiszt betöltésére. A jelentkezés így történik:

24 éves: *Báró Rudnyánszky Sándor.*

25 éves: *Hoffmann Ottó és Bethlen Ádám, Baresay Andor, Nagy György.*

26 éves: *Pallaviczini György őgróf.*

Elnök: Bemutat egy miniszteri átiratot, **Pallaviczini őgróf:** jegyző olvassa a miniszteri kinevezésekről szóló átiratot.

Elnök: felbontja a királyi kéziratot, melyet a jegyző felolvas.

Ugron Gábor hozzájárul ahhoz, hogy a kézirat tudomásul vétessék. De most határozatot hozni nem lehet, tehát helyezték a kéziratot letétbe, hogy megalakulás után a Ház tudomásul vehesse.

Nagy György jegyző felolvasa a miniszteri kinevezésekről szóló átiratot.

Ezalatt Tóth János vezetésével beérkeznek a miniszterek. Elöl megy Wekerle, utána Kossuth, Apponyi, Andrássy, Darányi, Zichy, Jekelfalussy.

Polónyi Géza beteg és ezért nem jöhetett el.

A miniszterek megérkezésekor az egész Ház feláll és percekig tapsol és éljenez.

A miniszterelnök a közepén foglal helyet. Föl jobbra következnek: Kossuth, Apponyi, balra: Andrássy, Darányi, Zichy, Jekelfalussy.

Jegyző felolvasa a miniszterelnöki átiratot, mely konstatálja, hogy a múlt ciklus feloszlása nem történt törvényes formában.

Elnök erre vonatkozólag javaslatot tesz.

Ugron Gábor: Ezt elegendőnek nem tartja, hanem majd a megalakulás után kell tárgyalás alá venni.

Wekerle Sándor: Biztosítja Ugront, hogy ez így fog történni. (Helyeslés.)

Jegyző felolvasa a miniszterelnöki átiratot, melyben értesíti a Házat, hogy a felség kedden déli 12 órakor fogadja a Házat. Ezt megelőzőleg 11-kor gyülekeznek a Házban.

Madarász József: A jövőre vonatkozólag kéri, hogy nyujtsanak alkalmat a Háznak, hogy a felmenetel dolgában vitát folytathasson.

Elnök: A holnapi szertartás leírása a háznagyi hivatalban vehető át. — A Ház holnap egy órakor ülést tart, hogy a trónbeszédet meghallgassa.

Ezzel az ülés véget ért.

II.

A főrendiház ülése.

A méltóságos főrendek már tizenegy órakor gyülekeztek. A folyosók igen tarka képet nyújtottak, mert a méltóságos főrendek nagyrésze teljes díszbe öltözött, hogy egyenesen a Szt. István szobor leleplezésére mehessenek. A főpapi kar is csaknem teljes számban jelent meg. Samassa biboros érsekkel az élükön vonulnak be. — A biboros miniszteri székben foglal helyet. — Mögötte ülnek Párvy, Radu és mások.

Nyáry Jenő báró háznagy felszólítja **Zichy Nándor** gróft, hogy foglalja el az elnöki széket.

Zichy Nándor gróf: Hálával van eltelve Isten iránt, hogy eszéket elfoglalhatja. Felkéri a korjegyzőket, hogy foglalják el helyeiket: **Csekonics Sándor** gróf, **Eszterházy Mór** gróf, **Széchenyi István** gróf. — A jegyzőkönyvet **Csekonics Sándor** gróf vezeti.

Jegyző felolvasa a királyi kéziratokat és a képviselőház, valamint a miniszterelnök átiratait.

Elnök: Más tárgy nem lévén, elrendeli a jegyzőkönyv felolvasását és hitelesítését.

Ezzel az ülés véget ért.

A Szent István szobor leleplezése.

(Saját tudósítónktól.)

— május 21.

Ma délben egy órakor, közvetlenül a főrendiház ülése után volt a Szent István-szobor leleplezése a királynak személyes részvételével. A két Ház tagjai, a kormány és a nagyközönség már félórával a megnyitás előtt foglalták el helyeiket.

A király katonás pontossággal érkezett a helyszínére, ahol a miniszterelnök a kormány élén fogadta és a díszsátorba kísérte. Mihelyt a király megérkezett, felhangzott a karének Erkel „István király“ című dalművéből, melyet az Opera énekkara adott elő.

Ezután **Wekerle Sándor** miniszterelnök a szobor elé lépett és rövid ismertető beszédben elmondotta, hogy az ország régi kötelességet ró le, mikor első, szent királynak szobrot állít a magyar királyok várában, Mátyás király templomának főszomszédságában. Boldog lehet — ugymond — a magyar nép, hogy a magyar alkotmány megalapítójának szobrát egy ezredév múltán a legalkotmányosabb király jelenlétében leleplezheti. (Hosszantartó éljenzés.) A millennium esztendejében mondta ki az országgyűlés, hogy államköltségen szobrot állít Szent Istvánnak. A törvény gyors szentesítést nyert. Midőn a régen kész szobrot ma leleplezzük, hasafias gyönyörrel mondhatjuk, hogy amint Szent István maga a magyar királyság megalapítását, úgy dicsőségesen uralkodó királyunk jelenléte a szobor leleplezésénél, a magyar alkotmánynak egy ezredév múltával is szilárdságát és folytonosságát jelenti. Kéri a felsége engedélyét a szobor leleplezésére.

Ő felsége a király megadta a kért jelet, mire a lepel lehullott és a koronázási templom toronyerkélyéről megszólaltak a harsonák, hangosan hírül adva mindenfelé, hogy ime, a megbékült király első cselekedete hódolás a magyar királyság alapítójának.

A miniszterelnök azután felhívta a polgármestert, hogy a főváros vegye gondjaiba a szobrot és tarassa épségben a késő utódok számára.

A székesfőváros nevében **Rózsavölgyi Gyula** helyettes polgármester vette át a szobrot.

Az opera kara elénekelt a himnuszt, melyet a felsége is állva hallgatott végig. Ezután a király elhagyta a sátor és körüljárta a szobrot, miközben **Strobl Alajost** és **Schulek Frigyes**t, a szobor alkotóit bemutatták neki. A király megjegyezte, hogy mindkettőt régen ismeri.

A szobor nehéz bronz lovasszobor. — Szent István király jelmezben van, koronával a fején. A lovat szinte eltakarja a nagy királyi dísz. A szobor most még úgy fény-

lik, mintha egészen aranyból volna. A patina, melybe az idő fogja a szobrot vonni, bizonyára csak előnyére lesz.

Végül a király gyalog átment a templomudvaron és végigjárta a Halászbástyát is. A bástya alján az Albrecht-uton a király az ott várakozó kocsira szállott és visszahajhatott a Várba.

Z. Fekete Imréné bűnpöre.

A Vidi-pusztai gyilkosság.

Kutba dobott halott.

Esküdszéki főtárgyalás.

(Saját tudósítónktól.)

— május 21.

A debreceni törvényszéket évtizedek óta nem foglalkoztatta olyan nagyszabású, szenzációs pünpör, mint amilyen a ma megkezdődött esküdszéki ciklust megnyitotta. Z. Fekete Imréné áll az esküdtbiróság előtt. Z. Fekete Imréné: ezt a nevet ismerik az egész vármegyében. A hajdusági falusi népesség rémsebbnél-rémesebb dolgokat mesél e név tulajdonosa, az elvetemült gonoszlelkű tanyai asszonynak szörnyű büntényéről. Vándor dalköltők, paraszt poéták rimekbe szedték, megénekelték a Vidi-pusztai fantaszikus, rémregénybeillő sötét, rejtelmes gyilkosság történetét, melyhez hasonló ritkán fordul elő a bünkrónikában.

Két esztendő előtt történt, — az eset még élénk emlékezetben van — hogy ez a rettenetes, minden emberi érzésből kivetkőzött nőszemély, vadállati kegyetlenséggel meggyilkolta Cs. Tóth Imréné Hajduböszörmény határbeli tanyai menyecskét, a szeretője Cs. Tóth Imre fiatal feleségét azért, hogy bűnös viszonyának útjában ne álljon.

A rémes büntény annak idején épen olyan szenzációt és izgalmat keltett vármegyészerte, mint a ma megkezdődött bűnpör tárgyalása. A titokzatosság teljes homálya fedte a borzalmas gyilkosság részleteit.

Cs. Tóth Imréné, a szerencsétlen áldozat egy kedvre virradó éjszakán — szalatt míg férje Debrecenben járt a hetivásáron — eltűnt. Keresték kutatták mindenfelé, mire több nap mulva ráakadtak holtestére egy környékbeli csorda kutban. Eleinte öngyilkosságra gondoltak, mert a közben hazatért Cs. Tóth Imre otthon egy felesége nevében megirt levelet talált, melynek tartalma határozottan erre engedett következtetni. A megejtett orvosi vizsgálat azonban minden kétséget kizárólag kiderítette, hogy a szegény fiatal asszonyt meggyilkolták, előbb agyonlőtték és már holtan került a kutba. A már oszlásnak indult hullán hét lövés nyomát állapítottak meg, ugyanannyi golyót a boncolás alkalmával ki is szedtek a holttestből.

Hogy ki követte el a gyilkosságot rejtély volt.

Megindult a széleskörű nyomozás. A hajduböszörményi esendőrség Ballás járás-örzester vezetésével a legnagyobb erélyvel kezdte meg a kutatást a tettes után és mindent elkövetett, hogy a sötét büntényre világosságot derítsen. Ez azonban nagy feladat volt, biztos nyom, bizonyítékok hiányában. Pusztán a következtetések után indult meg a nyomozás, de csodálatosan, mégis helyes irányban.

Alig pár napi kutatás után letartóztatta a esendőrség Z. Fekete Imrénét, aki ellen igen sok terhelő körülmény merült fel. Több szemtanu bizonyította, hogy Cs. Tóth Imréné eltűnése, illetve a gyilkosság éjszakájára virradó nap délutánján, nevelt leánya, Fülöp Julissal kis szóró rosta szekéren valamit szállított a tanyáról. Voltak akik látták, hogy véres rongyokat mozdított stb.

Az asszony azonban tagadott konokul. Hoffmann vizsgálóbíró hónapokig tartó vizsgálati fogsága alatt hasztalan vallatta, minden fufang hiábavalóan bizonyult, nem sikerült beismerésre bírni. — A bűnösségét szinte kétségtelenné feltűntető, súlyos bizonyítékok terhe alatt azonban megingathatatlán tagadása dacára is nevelt leányával, az akkor tizenéves esztendő Fülöp Julival és a szeretőjével, az áldozat férjével, Cs. Tóth Imrével együtt, — akiket a felmerült gyanúok alapján bűnrészesség címén szintén letartóztattak — vád alá helyezték. A legközelebbi cikluson pedig mindhárman az esküdszéki elé kerültek. — A tárgyaláson aztán váratlan dolog történt. — A gonosz asszony, valamint a leány és a cinkossággal meggyanusított Cs. Tóth Imre folyton ártatlanságukat hangoztatva, olyan ügyesen védekeztek, hogy az ügyész elégtelenné találván a bűnösségük mellett tanuskodó bizonyítékokat, elejtette ellenük a vádat és így a törvényszék nyomban szabadlábra helyezte őket.

Az ügy ezzel befejeződött volna. A tárgyalás eredménye még néhány napig erősen foglalkoztatta az újságokat, hasábot irtak az ártatlanul meghurcolt Z. Fekete Imréné és társainak megburcolásáról stb. Aztán lassan-lassan feledésbe ment az eset. Talán sohasem is derült volna ki a titokzatos gyilkosság, ha a böszörményi esendőrség is feladja a reményt. Ballás, a derék járás-örzester azonban nem nyugodott, hanem kitartó szívósággal tovább nyomozott, puhatolódzott a már megkezdett ösvényen és igazán csak az ő érdeme, hogy végre lehullott a lepel a sötét rejtélyes büntényről. A múlt év május hó 7-én újabb gyanúok alapján újból letartóztatták Z. Fekete Imrénét és Fülöp Juliánát, akit azonban fiatal korára való tekintettel rövidesen ismét szabadlábra helyeztek. Körülbelül november havának végéig volt már az asszony vizsgálati fogságban, amikor egyszerre meglepő fordulat történt a szövevényes bűnygyben. Z. Fekete Imréné, aki mindaddig tagadott és törhetetlenül hangoztatta ártatlanságát hirtelen megváltozott, mintha kieserített volna. Megtört, önmaga jelentkezett a vizsgálóbírónál vallomástételre és beismerte, hogy a gyilkosságot ő követte el nevelt leánya, Fülöp Julis segítségével a szeretője Cs. Tóth Imre ösztönzésére. Elmondott mindent részletesen. Vallomása alapján Hoffman József vizsgálóbíró nyomban elrendelte Fülöp Julis és Cs. Julis és Tóth Imre letartóztatását. Harmadnapra a történetek után Z. Fekete Imréné előbbi beismerő vallomásával részben ellentétes felfedezést tett a vizsgálóbíró előtt. Eskü alatt erősítette, hogy Cs. Tóth Imrénének nincs része a gyilkosság elkövetésében és teljesen ártatlanul vádolja meg. A vizsgálóbíró erre a vádtanács helyben hagyásával biztosíték ellenében Cs. Tóth Imrét szabadlábra helyezte. Alig néhány hét mulva ezt követően kiszabadult a Fülöp Julis is a fogházból. A szerencsétlen leányzó, aki időközben megőrült. A kiállott igazságot, lelkiismereti furdalás, lelki küzdelem annyira

megviselték, hogy megzavarodott az elméje. Mint ilyet aztán szabadlábra helyezték egyben felmentették a vád alól is. Az esküdszéki elé tehát így ketten Z. Fekete Imréné és Cs. Tóth Imre kerültek vádlottként.

Cs. Tóth Imrét előreláthatólag felfogják menteni. A bűnös asszony pedig most végre el fogja nyerni megérdemelt büntetését.

A főtárgyalásról és annak előzményeiről részletes tudósításunk a következő:

Tárgyalás előtt.

A szenzációs bűnpör tárgyalása iránt már betek óta a legnagyobb érdeklődés mutatkozott nem csak Debrecenben, de az egész vármegyében. A kora reggeli órákban valósággal elárasztotta a törvényszéki épületet a közönség sokasága, mindenki be akart jutni a tárgyalási terembe. Az irodai igazgatói irodát szinte megostromolták a jegyekért, melyeket a sajtó képviselőin kívül csaknem kizárólag a jogász ifjuság között osztottak ki. Félórával a tárgyalás kezdete előtt, fél kilenckor ember ember hátán tolongott a tárgyalási terem bejárata előtt, nem csak debreceniek, de környékbeliek is tekintélyes számmal voltak, különösen Hajduböszörményből, Hadházzól jöttek sokan. Röviddel 9 óra előtt megérkeztek a védők, orvosszakértők, összegyűltek az esküdtek és együtt volt a tanúk rangtag serege, körülbelül hatvan nyolcvan főnyi tömeg. Kisvártatva pedig megnyitott a tárgyalási terem ajtaja. A bíróság tagjai, az esküdtek a védők és a közönség elhelyezkedtek.

Az esküdtek kisorsolása.

Pontban 9 órakor az esküdtek kisorsolásával kezdődik a tárgyalás melyen dr. Oláh Miklós törvényszéki bíró elnököl. Szavazó bírák: Tatay Bertalan és Kerekes János. A vádhatóságot dr. Udvarhelyi Dezső alügyész képviseli, a védői tisztelet Z. Fekete Imréné részéről: dr. Kardos Samu, Cs. Tóth Imre részéről: dr. Körösy Kálmán látta el. Mint orvosszakértők dr. Isoó János és dr. Láng Sándor szerepeltek, majd az esküdszéket alapították meg. Kisorsolják rendesek kúrtékül: Bignió Albertet, Jámor Zsigmondot, Harsányi Mihályt, Széplaky Józsefet, Miskolczy Nándort, Csikes Ferencet, Sütő Józsefet, Hernády Pált, Antal Vincét, Somossy Lászlót, Salánki Ferencet és Harangi Györgyöt. Pótesküdtül: Csige Sándort, Nagy Istvánt és ifj. Jobbágy Ferencet.

A kisorsolt esküdtek leteszik az esküt.

Z. Fekete Imréné.

Az esküdtek kisorsolása és eskütétele után következik az elsőrendű vádlott, Z. Fekete Imréné kihallgatása. Az elnök parancsot ad a szolgának, hogy vezesse be a vádlottat. A közönség soraiiban ideges mozgolódás támad, halk moraj váltja fel az előbbi esendet. Feszült figyelemmel szegődik minden szem a tárgyalási terem ajtajára, ahol pár perc mulva szuronyos őrtől kísérvé megjelenik Z. Fekete Imréné. Alacsony termetű, száraz, vézna, asszony, beesett szemein, sápadt sárgás arcobőrnél megtört, összeesett alakján meglátszik, hogy nagyon megviselte a fogház. Ünneplő ruhába van öltözve, lesütött szemekkel, lehajtott fővel lép a terembe, leül a szuronyos őrral együtt a padra.

A kihallgatás.

Az elnök ismerteti a körülbelül is 56 oldalra terjedő hatalmas vádiratot. Majd megkezd a bűnös asszony kihallgatását:

— Alljon fel Z. Fekete Imréné János Juliánna. Hallotta, megértette a vádat?

— Igenis.

— Bűnösnek érzi magát?

— Igenis.

— Hajlandó elmondani az eset részleteit?

— Elmondok mindent, Istenbe vetett hittel, bevallom az igazat.

— No várjon csak. Élnek még a maga szülei?

Csak az apám, az anyám meghalt ez-
előtt 16 esztendővel.

— Hol laktak a szülei?
— Böszörményben.
— Testvére nem volt?
— De igenis volt egy testvérem, de
meghalt már régen.

— Maga a szüleinél lakott mindig, míg
lány volt.

— Az anyámmal laktam.
— Hogy hogy az anyjával, hát nem
éltek a szülei együtt?

— Békétlen családi életük volt. El-
váltak egymástól.

— Maga mennyi idős lehetett akkor?
— Hét éves voltam, mikor különváltak.
Én az anyámmal maradtam.

— Törvényesen váltak el a szülei?
— Igenis, az apám aztán újra meg is
házasodott.

Aztán niből éltek az anyjával.
— Dohányt csempésztünk és néha
napszámba jártunk.

Járt maga iskolába?
— Nem jártam sohasem.
Imádkozni tanították magát?

— Az anyámtól nem tanultam, hanem
az apámmal voltam egy évig, az megtani-
tott a miatyánkra.

— Mért hagyta ott az apját?
— A mostoha anyámmal nem fértem
össze, visszamentem az édes anyámhoz.

— Mikor oda visszament tovább foly-
tatta a dohánycsempésztést?
— Igenis.

— Volt már büntetve?
— Igenis, dohánycsempészséért több-
ször és egyszer becsületsértésért.

— Hát az anyja volt büntetve?
— Igenis.

— Mikor ment férjhez?
— Tizenhét éves koromban.

— Hogy hitták az első urát?
— Sinai Bálintnak.

— Szerette azt az embert?
— Nem mondhatnám, mindössze három
hétig éltünk együtt. Aztán szétváltunk. Nem
kellettünk egymásnak.

— Elváltak törvényesen?
— Igen is.

— Hát aztán maga újra férjhez ment?
— Összeálltam egy Oláh Miklós nevű
napszámos emberrel.

— Hát avval jól éltek?
— Nem, avval se, mert iszákos volt és
verekedős.

— Meddig élt együtt vele?
— Négy esztendőig.

— Akkor mért vált el tőle?
— Valami rossz dolgaért becsukták és
mig oda volt, férjhez mentem Z Fekete
Imréhez.

— Z Fekete Imrével törvényes házasa-
ságra lépett.

— Igenis.
— Azóta együtt éltek és békességben
voltak?

— Hát megvöltünk. Néha összezördül-
tünk, mert az uram szereti az italt, hanem
nagyobb baj nem volt közöttünk.

— Mikor került Fülöp Julia magukhoz?
— Öt éves korában, örökbe fogadtuk,
megigértük a szüleinek, hogy férjhez adjuk.

— És Tóthék régi ismerőseik?
— Négy évvel ezelőtt költöztek a kör-
nyékünkre, megvették a velünk szomszédos
tanyát. Azóta tart az ismeretség.

— Tóthéknál Cs. Tóth Imre vezette a
gazdaságot, vagy a családot?
— A család.

— Igaz, hogy maga szerelmi viszonyt
folytatott Cs. Tóth Imrével?

— Igenis?
— Hogy jöttek ennyire?
— Cs. Tóth járt utánam.

— Mikor kezdődött a viszonyuk, —
mindjárt, hogy Tóthék odaköltöztek?
— Egy esztendőre rá.

— Szerette magát nagyon ez a Tóth
Imre?

— Mindig erősítette, hogy nem tud
elleni nálam nélkül.

— Említette, hogy megakar nősülni?
— Igenis mondta többször, hogy a
szülei kívánják a házasságát, de ő inkább
agyonlővi magát, semhogy megnősüljön.

— Mondta, hogy kit akar elvenni?
— Nem, csak annyit mondott, hogy
a szülei ösztönzik.

— Később is emlegette ezt gyakran?
— Igenis. Aztán nemsokára mikor el-
jött hozzám — mondotta, hogy kedves
Tóthné most már muszáj megházasodnom,
mert a szüleim erőszakolnak.

— Maga erre mit mondott?
— Kérdeztem kit akar elvenni, azt
mondta. Lakatos Marit, én mondtam, hogy
az jó lesz, jó kis leány.

— Nem maga mondta Cs. Tóth Imré-
nek, hogy vegye el Fülöp Juliát?
— Nem, ő akarta elvenni, de még nem
lehetett, mert nagyon fiatal volt. Egy évet
kellett volna várni. Kérdezte a leányt,
hozzá megy-e, a leány kijelentette, hogy
hajlandó a felesége lenni. Egyszer aztán
hirtelen hazahívták Cs. Tóth Imrét. Néhány
nap múlva kijött a tanyára és akkor el-
mondta, hogy azért hívták haza, hogy
vegye el Bodnár Julit. Kérdeztem tőle mi-
lyen leány, mire azt felelte, hogy csunya
vörös haju, kicsi lány, akit nem venne el,
ha vagyona nem volna.

— Beszéltek e arról, hogy az esküvő
után is folytatják a viszonyt?
— Nem beszélünk róla, de természe-
tesnek találtam.

— Volt az esküvőjükön?
— Igen. Mikor kijöttek lakni a ta-
nyára, Cs. Tóth Imre egyedül átjárt hoz-
zánk és a viszony tartott még akkor is.

— Hallotta Tóth Imréből, hogy nem
boldog a feleségével?
— Mondta maga is, hogy nem szereti
a feleségét.

— Vette észre, hogy rosszul éltek a
fiatalok?
— Hallottam, hogy az asszony félté-
kenykedett rám.

— Ellenségeskedett maga Cs. Tóth
Imrével? — Nem — csupán a férje
mondta nekem, hogy Bodnár Julia azt
mondta, hogy ilyen piszkos asszonnyal nem
fogózik.

— Haragudott maga ezért Bodnár
Juliska?
— Nem tagadom bántott a dolog, mert
az esküvőjére kalácsot sütöttem és Bodnár
Julia azt mondta, hogy egye meg a fene a
két kezét.

— Hogyan jutott magának eszébe,
hogy ezt az asszonyt megölje?
— Ugy Tavaszkor egy asszonyt temet-
tek, akkor odahívtak a halottas házhoz, ott
beszélgettek, hogy volt ott egy igazmondó
cigányasszony. Szerettem volna én is be-
szélni vele, mire azt mondta ott az asszony,
hogy előkeríti a cigányasszonyt.

— Mért akart beszélni a cigányasszony-
nyal?
— Meguntam azt a szűkös életet, azt
gondoltam, otthagynom az uramat és össze
megyek Cs. Tóth Imrével. Mert mondta
Tóth, hogy holtig el nem hagy.

— Elhanyagolta magát Cs. Tóth, mióta
megnősült.
— Nem vettem észre, mert gyakran ott
volt nálam. Azt is mondta, hogy engem soha
el nem hagy.

— Beszéltek arról, hogy maga ott
hagyja az urát, ő pedig a feleségét?
— Nem beszélünk róla, hanem tud-
tam, hogy szeret.

— Mielőtt a cigányasszonnyal be-
szélt, hogyan képzelte elpusztítani Bodnár
Julit.
— Nem tudtam, hogy megölöm.

— Vetett kártyát magának a cigány
asszony?
— Nem, a tenyeremből olvasott. Azt
mondta, nagyon nyughatatlan vagy te Zsu-
zsi, egy Imre nevű férfi miatt.

— Mit adott neki?
— Volt nálam hét forint 50 krajcár,
azt odaadtam.

— Segített a maga nyughatatlanságán?
— Nem nagyon, adott valami porokat,
amit a csendőrség elvett tőlem.

— Hogy függ ez avval össze, hogy maga
Bodnár Julit meg akarta ölni.
— Amit a cigány asszony mondott,
olyan hatást tett rám, hogy elhatároztam a
gyilkosságot.

— Mig maga határozatlan volt, beszélt
Cs. Tóth Imrével?
— Igen, de nem említettem neki
semmit.

— Miért nem vette a pisztolyt
Böszörményben?
— Debrecenben vettem, mert azt hit-
tem, így nem jönnek rá.

— A pisztolylyal Böszörménybe ment,
tehát azt gondolta, hogy az első látásnál
lelővi Bodnár Julist?
— Így gondoltam, hogy ha úgy esik,
találkozunk, hát megteszem.

— Próbált löni a fegyverrel?
— Nem próbáltam, hanem ruhába csa-
varva egy lombos fa alá ástam.

— Meddig volt ott a pisztoly?
— Nem tudom, de tán 2-3 hétig ott
volt, azután elveszett.

— Mialatt meg volt még a fegyver,
találkozott Bodnár Julissal?
— Igen, de nem volt alkalom hozzá.

— Mikor vette a második fegyvert.
— Néhány nappal az első elveszése
után.

— Meddig volt magánál a másik pisztoly?
— Vagy egy hónap is beletelt, amíg
hasznát vettem.

— Magához vette azalatt a pisztolyt,
amíg a baj történt?
— Igen, mert Fülöp Julia mondta, hogy
arra megy Bodnár Julia. Akkor este elmen-
tünk Fülöp Juliával Cs. Tóth Imréhez, csak
az asszony volt otthon és Fülöp Julia ott is
aludt. — Azt gondoltam, hogy megvárom,
mig elalusszanak és agyonlövöm Bodnár Ju-
list, de megbántam és elmentem haza.

— Mennyi idővel ezután történt a vég-
zetes tett?
— Ismét egy hónap telt el, vagy ke-
vesebb, nem tudom biztosan.

— Amíg a tettet elkövette, találkozott
Cs. Tóth Imrével?
— Igen.

— Szerelmeskedtek akkor együtt?
— Igenis.

— Szólt maga Cs. Tóth Imrének a
szándékáról?
— Nem. Csak azt kérdeztem, hogy
állapotos-e az asszony és azt felelte, hogy
nem.

— Miért kérdezte, hogy állapotos-e?
— Azért, mert sajnáltam volna meg-
ölni, ha anya lett volna.

— Mikor iratta azt a levelet, amely-
ben úgy van feltüntetve a dolog, hogy Cs.
Tóth Imréné öngyilkos lett?
— Mikor a második pisztolyt vettem.
— Mi módon hajította végre a tettet?
— Egy hétfői napon, délután az uram
Cs. Tóth Imrével Debrecenbe jött a tehenet
eladni. Még akkor sem gondoltam, hogy
meglövöm Bodnár Julist.

— Maga tudta, hogy Cs. Tóthné egye-
dül van?
— Igen. Akkor estefelé gondoltam,
hogy meglövöm az asszonyt.

— Miért nem ölte meg éjszaka?
— Iszonyodtam az éjszakától. A kutya
elkezdett ugatni, arra ébredtem fel, kimen-
tem a pitarba és kiáltottam a kutyára,
mely még erősebben ugatott. Majd elhall-
gatott, újra lefeküdtem és aludtam tovább.
Reggel Fülöp Julit át küldtem érte, hogy
jöjjön át Bodnár Julia. Előbb tanakodtunk
Fülöp Julival, hogy mi módon lehet átcsalni.
Végre abban állapodtunk meg, hogy áthívja
levelet írni. Jött is Fülöp Julia Bodnár Ju-
lissal. Én a pitarban vártam őket, a pisztoly
a zsebemben volt. Behívtam a házba, leül-
tettem egy falócára és írni kezdte a levelet,
amit én diktáltam. En szembe állottam vele,
Fülöp Julia az oldalán.

— Amíg írta a levelet, akarta megölni?
— Igen, akartam, a kötőm alatt tartot-
tam a puskát, de meggondoltam a dolgot.
— Mikor a levelet bevégezte Bodnár
Julia, felolvasta?
— Igen, és amikor a végére járt a
levélnek, a kötőmön keresztül lőttem Bodnár
Julisra, akit a golyó mellén talált. Útve
maradt és a melléből patakzott a vér. Azt
mondta: ej de megijesztett. Majd kérdezte:
miért tette ezt velem. Mire én azt feleltem:
verje meg az Isten az olyan embert, mint a

maga ura. Hát ő mondta, hogy őjön meg, kérdezte. Ő, feleltem én. Erre felállt és el akart menni, kereste a kulcsát, de én el tettem előle. Kiment az ajtón és elkezdett ordítani: Rabiók, gyilkosok. Erre vissza huztam és dulakodni kezdtem, közben újra belelöttem. Erre összeesett, de eszénél volt, mert vizet kért. Adtam neki és lefektettem az ágyamba és raktam a sebére hideg vizes ruhát.

— Meddig rakta rá a ruhát?

— Vagy ötször mártáhtam, hogy mennyi idő telt el, nem tudom. Ott állt Fülöp Julis, kinek azt mondtam, hogy: most gazdálkodjál, bemegegy bejelentem magamat a község házában. Erre azt mondta Bodnár Juli, hogy ne tegyem azt, ugye tudja meg senki. Erre Fülöp Juli ismét intett, hogy ne engedjem és újra behozta a revolvert. Én kimentem újra megöltetni a revolvert a kis házba, ezt Fülöp Juli is látta. Bodnár Juli benn maradt a nagy házban. Fülöp Juli beszélt arról, hogy bemenjek a község házára, mert nem látta senki és sával fenyegetett, hogy akkor bezárnak. Bodnár Julis újra elakart indulni és kiment a pivarba én hátulra kerültem és ismét három lövést tettem rá, amely mind talált. Újra összeesett egy jalkiáltással én fölemeltem és bevezetem újra a házba, leültettem és újra lőttem egyet a nyakába. Akkor el esett, én lehajoltam hozzá és megcsókoltuk egymást (mozgás a hallgatóságban.) Akkor arca esett, kiküldtem a Julist, hogy nézzen szét és én újra rálöttem Bodnár Julisra.

— Mért lőtt újra?

— Mert sajnáltam, hogy szenved.

— Van-e abban része Cs. Tóth Imrénnek, vagy nincs?

— Nem tudott róla semmit.

— Pedig maga kétszer rávallott, itt volt azért hónapokig bezárva.

— Bevallom, hogy boszúból vallottam rá.

— No mondja el mi történt a holt testel?

— Betekartuk egy vörös ágyterítőbe, és egy ócska szűrt terítettünk rá, aztán feltettük a szórórosta szekérre és elszállítottuk a Tóthék kukoricásába.

— Előbb azonban eltüntetem a házból a vényomokat, a padlóról kanállal felkapartam a vért és elástam a véres rongyokat pedig kimostam s a szobát kiszellőztettem.

— Közben nem járt maguknál senki?

— Ugy nyolc óra tájban átjött a Tóthéknál levő két kis gyermek. Keresték Cs. Tóthné, ott tartottam őket nálam.

— Ezután sokkal később vitték el a holttestet a kukoricásból?

— Délután szállítottuk a kúthoz, ahova bedobtam.

— Találkoztak valakivel az uton mentükben.

— Nem igen látott bennünket senki, de ha látott is nem gyaníthatott semmit.

— Igaz, hogy maga aztán később buzát is szállított a szekéren?

— Igenis szállítottam Máthéék, egyik közeli tanyabirtokoshoz, de ezt nem azért tettem, mintha ezzel akartam volna elhárítani magamról a gyanút, hanem mert a buzával tartoztam.

— Cs. Tóth Imre kereste a feleségét magánál?

— Igenis mikor hazajött Debrecenből, hogy nem látta senkit otthon, egyenesen hozzám jött. Kérdezte tőlem, hol a felesége, nem láttam-e, én azt feleltem, hogy nem. Erre ő a gyerekek után kérdezősködött. Mondtam, hogy azok nálam vannak. Átjött nek még reggel.

— Nem volt nyugtalan Cs. Tóth Imre mikor beszélt vele, nem vette észre?

— Izgatottnak látszott. Én tőlem ment mindjárt.

— Z. Fekete Imréné kihallgatása ezzel véget ért.

Cs. Tóth Imre kihallgatása.

Cs. Tóth Imre a másodrendű vádlott került aztán kihallgatásra. Középtermű, eleven tekintetű, fürgé kis ember. Mosolyogva felel a kérdésekre, igen naiv válaszokat ad.

A viselkedésén látszik, hogy nem bűnös a reá rótt vádcselvényben.

Az elnök kérdéseire előadja, hogy Z. Fekete Imréné rosszindulatú asszonynak ismerte. Igaz, hogy viszonyt folytatott vele, de az nem felel meg a valóságnak, hogy feleségétől szabadulni igyekezett és nem szerette. Ő a bűntényben nem érzi magát bűnösnek, mitsem tudott annak elkövetéséről, elmondja még, hogy a felesége holttestét a bátyja, Cs. Tóth Sándor találta meg a kútnál.

Két tanu kihallgatása.

Harmadiknak Bodnár G. tanu került kihallgatásra, a szerencsétlen meggyilkolt fiatal asszony testvére. Keveset tud. Annyit hallott, hogy Cs. Tóth még mikor feleséges ember volt szerelmi viszonya volt Z. Feketével. Kihallgatása következtet volna Bodnár Sándor aki azonban megtagadta a vallomás tételt.

Fülöp Julis kihallgatása.

Fülöp Julis, a gyilkosságban segédkező fiatal leányzótt hallgatták volna ki ezután, aki azonban szintén nem akart vallani. Hosszu vita fejlődött ki az ügyész és a vádlott között. Az ügyész azt vitatta, hogy a leánynak muszáj és kötelessége vallani, míg dr. Kardos Samu jogi érvekben gazdag fejtegetésével azt bizonyította, hogy nem köteles. A törvényszék végül is úgy döntött, hogy a leányt Cs. Tóthra vonatkozólag kihallgatják. Z. Fekete Imrénére azonban nem. A tárgyalást, mely legalább egy héttig eltart, holnap reggel 9 órakor folytatják.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— május 21.

A tavaszi nap sugarában,
Verőfényes menybolt alatt,
Kacagó emberáradatban
Jár-kél egynéhány bus alak.

Kik vagytok hát, ti néma árnyak,
Ti ünneprontók, szóljatok!
És szól az egyik félve, halkán:
„Én voltam csak, már nem vagyok!”

S utána megszólal a többi:
„Mindnyájan voltunk, nem vagyunk,
Tőlem Hont rettegett meg Árva,
Tőlem Bereg, Csongrád meg Ung.”

És a kacagó áradatból
Kicsendült egy hang: Túrjetek!
Ha mindenért van megbocsátás,
Honarulásért nem lehet!

Fenő.

— A Petőfi dalkör közgyűlés. A debreceni „Petőfi dalkör” vasárnap délután tartotta évi rendes közgyűlését Komlóssy Arthur elnöklése mellett saját helyiségében a tagok élénk részvételével. Felolvastatt az 1905. évről szóló jelentés és tudomásul vétetett, majd a belügyminiszterileg jóváhagyott módosított alapszabályokat mutatják be s annak kinyomtatását elrendelték. Ezután a számvizsgálók jelentését olvasták fel a múlt évről szóló számadókat és az ideiköltségvetést elfogadták és Márton Gyula pénztárnok, Iklódy János ellenőrnek a felmentvény megadatott s úgy nekik mint a számvizsgálóknak köszönetet szavaztak. A pénztárnoki jelentésből kiemeljük, hogy a Kör vagyona 4210 koronát tesz, melyből az alapítótárok (104) díja 2080 koronát, más alapítványok 462 koronát, felszerelések 1368 koronát és egyéb 300 koronát tesznek ki. A választmány javaslata folytán Fentzl Rudolf egyhangú lelkesedéssel tiszteletbeli karmesterré megválasztott. — A számvizsgálók: Visky Sándor, Ulrich Jenő és Nyikos János közfelkiáltással ismét megválasztottak. A választmányi tagokul évközben behívott Darvas Béla, Kiss Károly és Márkus Béla meg-

erősítették, póttagokul pedig közfelkiáltással megválasztották: Biczó Gyula (alapító) Csanak János és dr. Kardos Albert (reades) H. Sinay Gyula, Zih Kálmán és Balázs Sándor a működőtárok sorából. — Köszönetet azavazott a közgyűlés azon lelkes tagoknak, kik az elmúlt év olyamán adományokkal a Kör vagyont gvarapították, ezek között a Debreceni Első Takarékpénztárnak, Bárány József Miklósné, Bulyovszky Lilla és Kerakes Gusztávás urhölgyeknek és utóbbi adományozóknak. — Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a „Petőfi dalkör” fennállásának 10 évét a jövő 1907. év március 15. délután nagyszabású ünnepi-estély rendezése által megüli és ez alkalomra a dalkör történetét Hamar László titkárral megírattja. A tárgysorozat kimerítve lévén, elnök a közgyűlést 4 órakor berekesztette.

— Dr. Wolafka Nándor állapota.

A szeretett lelkipásztor állapota igen súlyos, bár az orvosok véleménye szerint legutóbb némi javulás állott be. A betegség oly súlyos természetű külföldben, hogy igen nagy aggodalmakat okozhat oly a családnak, mint a róm. kath. híveknek, mert a betegség tüneteivel, lefolyásával magok az orvosok sincsenek tisztában. A beteg ágyánál már testvére és unoka öccsese is jelen van.

— A színészek tulipán ünnepélye.

A debreceni színtársulat áldozócsütörtökön, a nyíregyházi Sóstón rendezendő tulipán ünnepély igazán érdekes lesz. Falragaszokon kellene hirdetni Debrecenben is, hogy innen is leránduljon, a kinek kedve van hozzá. A védnök gróf Vay Gábor főispán neje, szül. Zichy Márta grófnő lesz. Kezddik d. u. 8 órakor, két színpadon fognak játszani a társulat tagjai. Az ünnepélyen közreműködik az egész színtársulat, a színházi zenekar, cigány zenekarok, Benczy Gyula és Sáray Elemér vezetésével. Az ünnepély színi előadások, hangverseny, kuplók, táncok óriási léghajók feleresztése, confetti, serpentin dobálás és táncmulatsággal lesz egybekötve. A hangversenyek és külön böző mutatványok a Sóstó területén felállított 5 szabad színpadon mutatataknak be. A Sóstó egész területén étel, pezsgő, bor, sör, cukrász, diszmuáru, virág- és confetti-pavillonok állnak a közönség rendelkezésére.

— Az első ülés. Jéggel vegyes eső

ugrasztotta szét a kíváncsiakat és lelkesedőket, akik korán reggel bizonyosan a szilárd elhatározással jöttek el hazulról a parlament előtti térségre, hogy kívárlják, míg az utolsó kocsi is föl-obog a képviselők kapuja elé. Akiket az elsőként hulló óriási esőcsöppek nem ijesztettek el végképpen, részint a földmivelésügyi miniszterium előtti bolthajtásos folyosó, részint a városi villamos vasut üveges megálló helye alá menekültek s onnan néztek minden felhajtott kocsit belséjébe, kutatva, nem ül-e benne valamelyik miniszter vagy egyéb parlamenti nagyság. Az eső, amely valamivel kilenc óra előtt kezdett esni, nyilvánvalóan csak arra volt jó, hogy enyhítsen azon az óriási különbségen amely az utca mai képe és aközött van, a melyet a február 19-iki ülés előtt alatt és után mutatott. Az egész óriási Országháztéren négy száll rendőr lézeng, dolguk azonban csak azoknak van, akiket részint a képviselők bejárója, részint a karzati főjáró elé vezényelték. Mind a két helyen óriási erőfeszítés árán sikerült a rendet fentartani, mert a kapukat valóságos megostromolták a karzati jegyek boldog tulajdonosai.

— Öngyilkossági kísérlet

Budapestben ma a hajnali órákban egy munkás ember a Margitsziget partjáról a Duába vetette magát és pár pillanat múlva elmerült. A járőrekek azonban észrevették a hidról és megmentésére siettek. Néhány ember csónakba ült és az öngyilkosjelöltet, aki idő-

közben újra a víz színére került, megmentették. Az illető ittasan követte el tettét, de a hideg víz kijózanította annyira, hogy a hozzá intézett kérdésekre megfelhetett. Arra a kérdésre, hogy miért akart öngyilkos lenni, azt felelte, hogy mámoros állapotában nagyon sötét színben látta a világot és elhatározta, hogy meg fog halni. Erre a célra kiválasztotta a Margitszigetet, hogy — amint mondta — legalább uri helyen és szép halállal haljon meg. A nevét nem tudta megmondani. A közelben cirkáló rendőr bevittte a főkapitányságra.

— **Orfeum a Bikában.** Fokozott érdeklődés mellett játszik a „Bika” szálló nyári kertjében Grünau Poldi orfeum-társulata, ma este is, dacára a szép időnek, egészen megtelt a nézőtér és sokat mulatott a változatos és érdekfeszítő műsoron. A legnagyobbat tetszést *Ferenzi Kamilla* alténekesnő, vagy mint az orfeum — direktora hirdeti, — női baritonista aratja. Magyar dalokat énekel bámutatós, eredeti zamattal. Tiszta csengésű, kellemes alhangján bánatosan szólalnak meg az édes-bus magyar nóták. Aki meghallgatását elmulasztja, nagyon kellemes szórakozástól fosztja meg magát. Igen tetszenek még a Nelson testvérek, Palugyai Mici, Csillag Lóri és Dóri Giza énekesnők. A Minellis család akrobata mutatványait minden este erősen megtapsolják. Egyébként az egész műsor változatos és szórakoztató.

— **Vasuti munkások szervezkedése.** A debreceni máv. vasuti munkások vasárnap délelőtt 10 órakor tartották szervezkedő gyűlést a Korona termében. Részt vett a gyűlésen 319 vasuti munkás. A gyűlésen elnökké Horvát Antal, jegyzővé Dudás Bertalant választották. Beszédet tartottak Csomor Gyula, Bencze István debreceni és Schneider András budapesti munkások. A máv munkások országos szervezetének debreceni fiókját ezután megalakították és titkos szavazással megválasztották a tisztikart is.

— **Sáskairtás.** A földművelésügyi kormány 20.000 koronát utalványozott a sáskairtás költségeire. Az irtás az állami gépekkel a Hortobágyon már serényen folyik Jablonovszky József, az állami rovarügyi intézet felügyelőjének vezetése alatt.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskabátban.

x **Eladó bükkfa.** Bikszád község határában a vasuti állomástól 5 kilométernyire 46 katasztrális hold terület, bükkfa termése, mű és tűzifának eladó. Értekezhetni Szatmáron Rápoli Nagy Endre tulajdonossal és Bikszádon Rápoli Nagy Miklóssal.

x **Ninos többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az *Iziz* hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben *Szilcs* Ferenc gyógyszerésztérában, Piac-utcán.

x **A krónikus bronchialis hurut ellen** sikerült oly szert találni, amely a hurutos tüneteket gyorsan visszafojtja, az étvágyat előmozdítja és az elgyengült testet erősíti; ezen szer a „Sirolin-Roche”. Az orvosok által kipróbálva és ajánlva, kitűnő hatásánál fogva gyorsan ismertté és kedvelté vált, mivel még régi, elbágyasztott bajknál, ahol már semmiféle szer sem használt, kiválóan bevált. „Sirolin-Roche” gyógytárakban kapható.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Bubics püspök eltűnt.

A rejtélyes gondnokság.

(Saját tudósítónktól.)

— május 21.

Kassa püspökének ügye mindjobban bonyolódik. Az agg egyházfejedelmet, akit rezidenciájából már hónapok óta eltávolítottak, a napokban gondnokság alá is helyezték. Formaszerint a bíróság rendén járt el. Hets Ödön ügyvéd, mint a püspök jogtanácsosa egy okiratot produkált, melyben Bubics Zsigmond maga kéri — agysági elmebetegségben (dementia senilis) szenvedőnek mondva magát — a gondnokság alá rendelését. Erre történt a múlt héten a bírói intézkedés, ha nem tévedünk, május hó 12. napján.

Felmerült azonban az a kérdés, hogy Bubics Zsigmondnak csakugyan a saját akaratára volt-e az, hogy megfoszta a cselekvőképességétől s ezzel együtt, a mi a dolgok mai állásában nem késhetik soká, — a főpapi méltóságától is.

Sok jel ennek ellene szól. A kassai püspök tudvaleg sulyos pénzügyi bajok közé jutott, amelyek az akkori kormány közbelépését vonták maguk után, majd rögtön utánna azt a bűnpört, mely a püspök volt titkára, Hajnóczy József és egyidejűleg László Fülöp műkereskedő ellen indult meg. A részletek ismeretesek. Hajnóczyt és Lászlót letartóztatta a rendőrség, de a királyi tábla szabadlábra helyezte őket. Közben persze, amit elkerülni lehetett volna, az ősz püspököt olyan meghurcoltatás érte, akár valami mágnás tacsót.

Ez természetesen nem lehetett magának a püspöknek a célja. De erre vall az is, hogy Bubics ez év május 7-én Bécsben megjelent Van der Strass közjegyzőnél s okiratot állított ki, a melyben kijelenti, hogy ő sohasem hatalmazta fel Hets ügyvédet arra hogy a nagyport felvert büntető följelentést megtegye. Nem hagyta ezt felelet nélkül dr. Hets sem. Alig három nap múlva egy újabb irást szerzett a püspöktől, azt, amelyről fentebb már szoltunk s amelynek alapján a gondnokságot kimondta a bíróság.

Ugyanakkor híre kelt, hogy Bubics püspököt, aki eddig se igen volt idegenek részére megközelíthető, visszaviszik Badenbe. Am ez, értesülésünk szerint, nem felel meg a valóságnak. Kassa főpásztora nincs is nevezett furdóhelyen és senki sem tudja biztosan, hogy hol tartózkodik. Valószínűleg valamelyik külföldi kolostorba internálták.

Valószínűleg még szenzációs fejlemények várhatók, mert hiteles tanúk igazolják, hogy a püspök teljesen épelméjű.

TAVIRATOK.

Bombamerénylet.

Budapest, május 21. Londonból jelentik: Saint Chartresben (Montoontour kanton) tegnap délután bombarobbanás történt. A bombaszilánkok hét ember lábait elszakították. Számosan megsebesültek.

Budapest, május 21. Grodnóból (Orosz ország) írják: Egy kozáktiszt ellen bomba merényletet követtek el, a minek következtében a tiszt könnyebben megsebesült. A szomszédos házak ablakai bezúzódtak. A merénylő, egy zsidó, elmenekült.

Ellélt uzsorás.

Budapest, május 21. Trencsénből írják: A trencsényi kir. törvényszék egy hétig tárgyalta Grosz Benő zsolnai lakos ismert uzsorás pörét. A 110 beidéztet tanu közül 90 jelent meg a tárgyaláson. A bíróság Grosz Benőt 40 eseten beigazolt uzsoravétségért másfél évi börtönnre, 1600 korona pénzbírságra és 1121 korona felmerült vizsgálati költségek megtérítésére ítélte.

Sztrájk Temesváron.

Temesvár, május 21. Ma kiütött itt az általános sztrájk. Valamennyi műhelyben szünetel a munka. Az egész helyőrséget készenlétebe helyezték. A munkások fenyegető álláspontot foglaltak el. A sztrájkolók több dolgozni akarót sulyosan megsebesítettek.

Ejjeli táviratunk jelenti, hogy az általános sztrájk mesterek és munkások között késő este létrejött megegyezés folytán véget ért.

Szerkesztői-posta.

Gemma. Öreg bácsi már az, tisztelt honleányzó! Született 1854. február 24-én ma sem igen örvend neki. A zászlószentelésről szóló tudósítással, a mely különben is távol esett tőlünk, meg tetszett készni. Gratulálunk annak a delnőnek, a ki ott zászlóanyának érezte magát.

„Az én dalom.” Primitív zöngemény.

Timoleon. Nem biztos még Apponyi gróf lejegyzete, mert csak föltételezen ígérte meg. Valószínű azonban, hogy lejön a tornaversenyre.

<p>Saját készítményű sérvkötők, haskötők, hátegyenesítők. Orthopédiai cikkek, mértékszerű készítése, valamint szakszerű javítása el vállalatik. Nagyválaszték valódi francia és amerikai gumi különlegességek férf- és női óvszerekből.</p>	<p>SCHÖNSANDOR keztű, kötészeti és orvosi műszertára Debrecen, Piac-utca 12. szám Stencinger-ház.</p>	<p>Legdivatosabb női, uri és gyermek keztűk,</p>
		<p>Glace és mosható szarvasbőrből, valamint selyem és csipke szövetekből. Harisnya kötők nadrág tartók nagy választékban.</p>
		<p>1 pár keztű tisztítás vagy mosás 20 fillér</p>

László Zsigmond

allatorvosi
rendelő irodája

Deák Ferenc-u. 14 sz. I. em.

Eltfogad: lépfene, sercegő üszök, sertés-orbánc elleni oltásokat.

Csakis

Hölgyeket

érdekel!

Megnyilt

FODOR A.

finom női szalonüzlete

Piac-utca 42. sz.

Lamprecht palota,
az udvarban jobbra.

Képviseli

Budapest

legelőkelőbb egyes cégeit, ugymint:

Neuman László szövetárúházát,

Fishcer Simon selyem árúházát,

Herczeg és Garai blúz és angol kosztüm árúházát,

Fehér József hosi és házi ipar, menyasszonyi,
férfi és gyermek kelengye különlegességek készítőjét

A fentnevezett előkelő pesti cégektől mesebeli szép tavaszi és nyári ujdonságaim vannak raktáron, ezenkívül a megnevezett cégek teljes nagy raktárúknak az óriási nagy mintagyűjteményeikkel rendelkezem — így a t. hölgyközönségnek kimondhatatlan nagy választék áll mindenben rendelkezésre, egybekötve kényelmükre is, mivel egy levelezőlapon való értesítés folytán bárhova, vidékre is, a teljes kollekciókkal és az összes modellekkel személyesen elmegyek.

Különféle finom bluzok és fehéreneműek minden méret után is készülnek

Naponta érkeznek

le Budapestről

ÚJ MODELLEK!

Cement, Gipsz, Disztégla,

beocsini, portland és román cement

csak nálam kapható gyári áron első minőségben. — **Szukator és alabastrom gipsz** első rendű gyártmány. — **Falburkoló téglák sárga és színben** a Vidéki megrendelésre kiváló gondot fordítok.

Stegmüller Arpad.

Debrecen, Kölcsei-utca 3. — Telefon 255.

253-6-3.

Klimatikus
gyógyfürdő.

GLEICHENBERG

Nyári üdülő.

IDÉNY:

Május—Október.

(Stájerország.)

Gyógyjavallatok: Légzőszervek hurutos bajai (Asztma, Emphysem) az emésztési szervek, szív-izmok megbetegedésénél, idegbajoknál stb.

Gyógyeszközök: Inhalációs theraia, pneumatikus kamarák, hidegvízgyógyintézet, szénsavas fürdők, Fango-gyógyimód stb. stb.

Gyógyforrások: Konstantin-, Emma-forrás, Szent-János-kut, Remete-forrás.

■ Kimerítő képes prospektussal szolgál, lakás és kocsimegrendeléseket elfogad a Fürdőigazgatóság. ■

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Erdőbénye-Gyógyfürdő.

Zemplénumegyeében. — Tokaj hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykatlanban 227 m. tengeri szín feletti magasságban.

Fürdőidény: Május 24-től Szeptember 15-ig.

Vize kitünő hatású, gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen maralikus bajokban szenvedők részére.

Posta és táviró állomás Erdőbénye. Táviratok telefonon adatnak át a fürdőtelepre és telepről. — Posta küldemények naponként egyszer szállítatnak ki a telepre és telepről.

Vendéglős Bock Imre Sátoraljaújhelyből, a kinél kitünő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálás lehetséges.

Külön izraelita vendéglő és jó vendéglős.

Allandóan a telepen lakó fürdőorvos Dr. Asztalos Kálmán Erdőbényéről. Vasúti állomás: személyvonatokhoz „Erdőbénye-fürdő” megállóhely; — gyorsvonatokhoz „Liszka—Telesva” állomás, a honnan és a hova hatóságilag megállapított szállítási tarifa mellett, bérkocsi közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve.

Fürdő leirást kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vér tisztítók; egy gyógyszerem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint a pilulák.

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsőjük végett még gyermekek is szívesen veszik be. 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekerős mely 120 dobot, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekerős bérmentve szállítatik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelm törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót” hoz címzett gyógyszerháza **Bécs, I., Plankeng 6.** Kapható: Debrecen: Balázs Ödön. Füleki Pál, Mihalovics J., Murakózy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

Csikes Ernő férfi szabó**DEBRECEN, Főtér 58. sz. Bank-palota.**

Uri, polgári, katonai, papi és mindentéle egyenruhák a legújabb divat szerint készítettnek. — Dus raktár bel és külföldi szövetekből.

● Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközöl ●

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.
Epe-szappan.

Kittinó tolett szappanok a kenőcs használatához

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három szíjben, fehér, rózsás és krém. 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: *dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Murakózy László, Balázs Ödön* gyógyszerészek uraknál, valamint *Jósa és Jóna* urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában **Aradon szabadság-tér,** valamint minden más gyógyszerésztárában

Egy tégely ára
kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Diszített Női kalapok**3 — 4 — 5.****koronáért,****legszebb kivitelben****ROZSA IGNÁC-nál**

Kistemplombazár.

Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság

raktárhelye Péterfia 73. sz. (volt Bauer-gyár.) Telefon 467. sz.

Páratlan mintaraktár

hazai, legjobb gyártmányú gazdasági gépekben.

Kiváló hazai- és külföldi különlegességek

tejgazdasági, szőlőszeti, borászati- és háztartási gépekben.

Mc. Cormick amerikai gépgyártársaság képviselője
aratógépek, acél-lókapák, fűkaszálók, szénagyűjtők, zöltekarmány aprítók tengeriszártépők és benzinmotorokban.

Saját gyártmányú, tökéletes, olcsó kútszivattyúk

vizfecskendők, kertibutorok, úthengerék, istálló szerelvények, építkezési és csatornázási vastárgyak.

Vaskályhák, kályhakelések és diszöntvények.

A raktár megtekintésére érdeklődők szívesen láttatnak!

273-10-8.

NB. A hadházi utcai gyártelep (Telefon 46. sz.) Végez minden géplakatos, kazán és műkovács munkát; gazdasági gépek szakszerű jutányos javítását; Hatóvályúk, vasszerkezetek, kertracsokat készítését, stb.